

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-17Cb/57/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122391631
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Šabl'ová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:6122391631.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudcom JUDr. Monikou Šabl'ovou v právnej veci žalobcu: Československá obchodná banka, a.s. so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/X, XXX XX C. D., v konaní o zaplatenie 73.899,71 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu 73.899,71 eura spolu so zmluvným úrokom v sume 3.422,45 eura, poplatkami v sume 206,65 eura, zmluvným úrokom vo výške 8,6% ročne zo sumy 73.899,71 eura od 05.10.2021 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 14% ročne zo sumy 73.899,71 eura od 05.10.2021 do zaplatenia to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením žalovaného v 1.rade ŠK Hornets- marketing s.r.o. na základe platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn.23Up/110/2022 zo dňa 16.8.2022 v rozsahu tohto plnenia zaniká povinnosť plnenia žalovaného.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100% účelne vynaložených trov konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia ktorým sa konanie končí samostatným uznesením ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania dňa 05.08.2022 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného v 1. rade a žalovaného v druhom rade na zaplatenie sumy 73.899,71 eura spolu so zmluvným úrokom 3.422,45 eura, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 206,65 eura, zmluvným úrokom 8,6% ročne zo sumy 73.899,71 eura od 05.10.2021 do zaplatenia a úrokom z omeškania 14% zo sumy 73.899,71 eura od 05.10.2021 do zaplatenia ako i trovami konania. Nárok odôvodnil tým, že dňa 22.06.2011 uzatvoril so žalovaným v 1. rade zmluvu o kontokorentnom úvere č. 4311266P v znení Dodatku č. 1 zo dňa 12.08.2022. (ďalej len „Zmluva“). V súlade s čl. 1 Zmluvy, žalobca otvoril pre žalovaného v 1. rade úverový účet č. 4013867461, z ktorého žalovanému v 1. rade poskytoval úver do výšky úverového limitu 85.000,- eur, formou napojenia úverového účtu na bežný účet žalovaného v 1. rade č. 4007331011 vedený žalobcom. V zmysle Dodatku č. 1 mal byť úver splatený postupným znižovaním úverového limitu, počnúc od 31.08.2020 do 31.07.2023. Taktiež bola dohodnutá zmena výšky sadzby zmluvného úroku, a to na 8,6 % ročne z vyčerpanej a nesplatennej istiny. Nakoľko sa žalovaný v 1. rade dostal do omeškania so splácaním, žalobca ho vyzval na úhradu dlžnej čiastky okrem iného aj Poslednou výzvou na zaplatenie zo dňa 08.04.2021. Keďže dlžná čiastka uhradená nebola, Oznámením o zosplatnení úveru zo dňa 02.05.2021 vyhlásil žalobca svoju pohľadávku za splatnú ku dňu 30.04.2021, a to v súlade s Úverovými obchodnými podmienkami, bod 16., odsek b) a bod 17., odsek b). Vyhlásením ručiteľa zo dňa 12.08.2020 sa žalovaný v 2. rade zaručil za včasné a riadne uspokojenie pohľadávok vyplývajúcich zo Zmluvy. Dňa 29.03.2022 vyzval žalobca žalovaného v 2. rade na zaplatenie dlžnej čiastky titulom ručenia. K úhrade však nedošlo.

Dlžná čiastka, ktorú žalobca vyčíslil ku dňu 01.05.2021 vo výške 81.265 eur, pozostávala z nesplatenj istiny 76.699,71 eura, zmluvného úroku 3.440,77 eura, úroku z omeškania 918,15 eura a poplatkov 206,55 eura. Poplatky vo výške 206,65 eura si žalobca uplatnil v časti Náklady spojené s uplatnením pohľadávky a boli splatné a nezaplatené za obdobie 30.10.2020 až 30.04.2021. Po dátume 01.05.2021 boli realizované úhrady v sume 2.800,- eur.

2. Okresný súd Banská Bystrica rozhodol vo veci platobným rozkazom, sp. zn. 23Up/1107/2022-0 zo dňa 16.08.2022, ktorým zaviazal žalovaného v 1. rade a 2. rade na zaplatenie sumy 73.899,71 eura s príslušenstvom ako i trovami konania spoločne a nerozdielne. Žalovaný v 1. rade voči predmetnému platobnému rozkazu nepodal odvolanie, čím voči nemu platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť.

3. Žalovaný v 2. rade podaním zo dňa 23.08.2022 podal voči predmetnému platobnému rozkazu odpor. Žalovaný v 2. rade uviedol, že v predmetnom právnom vzťahu má postavenie spotrebiteľa pričom uviedol, že nesúhlasí s povinnosťou uloženou mu v platobnom rozkaze s poukazom na rozpor s tuzemským právnym poriadkom ako i právom Európskej únie. Podľa názoru žalovaného zmluva o úvere nespĺňa nenapĺňa zákonné podmienky, pričom požiadal súd o súdnu kontrolu predmetnej zmluvy z hľadiska existencie neprijateľných zmluvných podmienok. V súvislosti s abstraktnou kontrolou existencie neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách poukázal žalovaný v 2. rade na ust. CSP ako i Európsku smernicu 90/13 EHS o nekalých podmienka v spotrebiteľských zmluvách. Žalovaný navrhol vykonať dôkazy ako zmluvu o úvere, výpis z úverového účtu, skutočné platby, RPMN a pre istotu vzniesol i námietku premlčania. Taktiež upriamil pozornosť na absenciu výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov, RPMN a iných poplatkov v predmetnej zmluve, pričom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn.: 11Co/256/2013 zo dňa 25.11.2013. Podľa názoru žalovaného je nutné na predmetnú zmluvu hľadieť ako na spotrebiteľskú s tým, že je v danom prípade nutná aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalovaný považuje taktiež predmetnú zmluvu za bezúročnú a bezpoplatkovú nakoľko nespĺňa predpoklady obsiahnuté v ust. § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa) z. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu žalovaného doručného Okresnému súdu Banská Bystrica uviedol, že nesúhlasí s tvrdením žalovaného v 2. rade o existencii spotrebiteľského vzťahu medzi ním a žalobcom. Podľa žalobcu žalovaný v 2. rade ručí za záväzky obchodnej spoločnosti, pričom je zrejmé, že s ohľadom na charakter činnosti spoločnosti aj s ohľadom na to, že ide o kontokorentný úver, jedná sa o zabezpečenie čisto obchodnej spoločnosti žalovaného v 1. rade. Zároveň poukázal i na konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky týkajúcu sa ručenia za záväzky spoločnosti s dôrazom na obchodnoprávny charakter takéhoto ručenia. Žalobca tak uviedol uznesenie NS SR, sp. zn. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27.03.2013 ako i rozsudok NS SR sp. zn. 4 Obo 115/99 z 18.05.2000 a uznesenie NS SR sp.zn. 5 Ndc 10/2016 zo dňa 09.11.2016. V zmysle uvedeného tak zotrval na svojich tvrdeniach a navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde.

5. Vec bola postúpená Okresnému súdu Košice-okolie dňa 19.09.2022.

6. Súd výzvou, ktorá bola doručená žalovanému spolu s vyjadrením žalobcu k odporu dňa 04.10.2022 vyzval žalovaného v 2. rade aby sa vyjadril k predmetnému podaniu. Žalovaný v 2. rade sa však už k podaniu žalobcu nevyjadril.

7. Vo veci bolo nariadené pojednávanie na deň 26.6.2023, na ktoré sa nedostavil žalobca, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Žalovaný sa na pojednávanie dostavil a v zmysle § 180 CSP sa pojednávanie konalo v neprítomnosti žalobcu.

8. Na pojednávaní žalovaný uviedol, že sa cítim ako osoba úplne nevinne v tom slova zmysle, že záväzok voči ČSOB za to, že sa mu nedarilo a spoločnosti nepovažuje za jeho chybu pretože mu bolo zabránené aby mohol pokračovať v podnikaní a za týchto okolností keď hlavne banka argumentovala pri vymáhaní cez telefón rizikom podnikania tak potom to nie je vyvážené riziko pretože aj ČSOB je podnikateľský subjekt, ktorý tak isto môže niesť riziko podnikania ako on a jeho spoločnosť. Preukázateľne sa v tejto veci prejavila neschopnosť v tom období, ktoré nazývame covidové, v tejto súvislosti nepovažuje za rovnosť zbraní jednej aj druhej strany. Žiadal by aby sa posúdilo to, že z akého dôvodu bol neschopný a spoločnosť bola neschopná splácať tento záväzok, že to nevzniklo nejakým nesprávnym riadením spoločnosti. Kontokorentný úver bol vo výške cez 85 000 eur už v roku 2011

a v čase keď spoločnosť riadne fungovala, tak neboli žiadne problémy s plnením kontokorentu. Nebolo už z čoho platiť. Zvažoval kde sa obrátiť v rámci osobných práv a stále sa cítim v tomto smere skôr poškodený ako vinný. Je tu jediná šanca ako toto urovnať z jeho strany, pretože postupne prišiel aj o celý majetok a je tu dosť vážna vízia toho, že vyhlási osobný bankrot. Má záujem žalovať štát za tieto problémy ktoré mi spôsobil svojimi rozhodnutiami.

9. Vykonaným dokazovaním, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktorými sú Zmluva o kontokorentnom úvere, Posledná výzva na zaplatenie dlžnej čiastky, Dodatok č. 1 ku zmluve o kontokorentnom úvere, Úverové obchodné podmienky ČSOB, Oznámenie o zosplatnení úveru, Vyhlásenie ručiteľa, Výzva na zaplatenie dlžnej sumy, doručenky, výpisy z úverového účtu na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaný Vyhlásením ručiteľa zo dňa 12.08.2020 vyhlásil, že v zmysle § 303 a nasledujúcich Obchodného zákonníka v platnom znení ručí za včasné a riadne uspokojenie pohľadávok spoločnosti Československá obchodná banka, a.s. ako veriteľa („banka“) voči dlžníkovi ŠK Hornets – marketing s.r.o., ak dlžník nesplní riadne a včas svoje peňažné záväzky voči banke vyplývajúce zo Zmluvy o kontokorentnom úvere č. 4311266P v znení prípadných dodatkov uzavretej medzi bankou a dlžníkom dňa 22.06.2011 vo výške 85.000,- eur, vrátane príslušenstva, poplatkov, výdavkov a zmluvných sankcií. Žalobca si nárok uplatňovaný voči žalovanému uplatňoval z vyššie uvedeného ručiteľského záväzku, keďže pohľadávka zo zmluvy o kontokorentnom úvere bola zabezpečená ručiteľským záväzkom žalovaného. Zo zmluvy o kontokorentnom úvere v spojení s Úverovým obchodnými podmienkami vyplýva právo žalobcu vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, ktoré žalobca využil, keď dlžník zo Zmluvy o kontokorentnom úvere porušil zmluvné povinnosti. Predčasnú splatnosť úveru vyhlásil žalobca ku dňu 30.04.2021 a žalovaný ako ručiteľ ani po výzve žalobcu zo dňa 2.5.2021 a 29.03.2022 svoj záväzok neuhradil.

Právne posúdenie

Podľa § 303 Obchodného zákonníka, kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určité záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

Podľa § 306 ods. 1 Obchodného zákonníka veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nesplnil svoj splatný záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu

Podľa § 311 ods. 2 Obchodného zákonníka ručenie však nezaniká, ak záväzok zanikol pre nemožnosť plnenia dlžníka a záväzok je splniteľný ručiteľom alebo pre zánik právnickej osoby, ktorá je dlžníkom.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky je možné dohodnúť odplatu, pokiaľ je poskytovanie úveru predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 387 ods. 1 ObZ právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom.

Podľa § 387 ods. 2 ObZ premlčaniu podliehajú všetky práva zo záväzkových vzťahov s výnimkou práva vypovedať zmluvu uzavretú na dobu neurčitú.

Podľa § 397 ods. 2 ObZ ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

10. Súd záväzkový vzťah žalobcu a žalovaného posudzoval ako obchodnoprávny vzťah s odvolaním sa na ust. § 52 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka. Z gramatického výkladu ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že spotrebiteľský vzťah je priamy vzťah medzi dodávateľom, ktorý spotrebiteľovi dodáva určitú službu alebo tovar a spotrebiteľom, ktorý túto službu alebo tovar konzumuje. Žalobca však poskytol službu - úver - spoločnosti ŠK Hornets – marketing s.r.o. ako obchodnej spoločnosti, a teda právnickej osobe. Konzumentom poskytnutého úveru teda v tomto prípade bola právnická osoba. V zmysle čl. I. zmluvy o úvere bol spoločnosti ŠK Hornets – marketing s.r.o. poskytnutý kontokorentný úver, čiže za účelom financovania prevádzkových (t. j. podnikateľských) potrieb. V zmysle ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka môže byť spotrebiteľom len fyzická osoba. V prípade dlžníka - spoločnosti ŠK Hornets – marketing s.r.o. - teda nemožno uvažovať o tom, že by bol v pozícii spotrebiteľa. Žalovaný sa zaručil (ručí) za záväzok podnikateľa, nie spotrebiteľa. Hlavný záväzok vznikol medzi dvoma podnikateľmi (žalobcom a spoločnosťou ŠK Hornets – marketing s.r.o.) a pri jeho vzniku s prihliadnutím na všetky okolnosti sa týkal ich podnikateľskej činnosti v zmysle ust. § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka a v zmysle ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka sa bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkového vzťahu vzťahujú ich záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere ustanoveniami Obchodného zákonníka. Predmetné peňažné prostriedky teda nemali slúžiť na zabezpečovanie osobných potrieb úverového dlžníka - žalovaného, nakoľko príjemcom peňažných prostriedkov bola právnická osoba. Vedľajší záväzok (t. j. záväzok akcesorický), ktorý vznikol prevzatím ručenia žalovaným za záväzok spoločnosti ŠK Hornets – marketing s.r.o. ako právnickej osoby súd skúmal vo vzťahu k hlavnému záväzku. Základom predmetného akcesorického vzťahu zo zmluvy je zabezpečenie záväzkov úverového dlžníka, ktoré vyplývajú zo zmluvy, t. j. zo zmluvy o kontokorentnom úvere č. 4311266P uzavretej medzi dvoma podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. Ručenie za splnenie záväzkov spoločnosti ŠK Hornets – marketing s.r.o. žalovaný neprevzal za účelom uspokojenia svojich či dlžníkových osobných potrieb, ale aby umožnil spoločnosti ŠK Hornets – marketing s.r.o. - podnikateľovi, ktorého obchodný podiel vlastnil, vykonávať podnikateľskú činnosť. Ak fyzická osoba, ktorá má ako konateľ a spoločník úzke väzby k obchodnej spoločnosti, zabezpečuje v ručiteľskom vzťahu záväzok tejto spoločnosti, nepovažuje sa za spotrebiteľa. Na ručiteľa nemožno spotrebiteľskú ochranu automaticky vzťahovať len z dôvodu, že ide o fyzickú osobu. Fyzická osoba sa spotrebiteľom môže stať len vo vzťahu ku konkrétnej zmluve, k predmetu jej plnenia a k tomu, aký má v jeho rámci pomer k dodávateľovi. V tomto prípade žalobca ako veriteľ neposkytol žalovanému žiadnu službu ani plnenie, príjemcom úveru bola výlučne spoločnosť ŠK Hornets – marketing s.r.o.. Základom zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným bolo výlučne zabezpečenie záväzkov dlžníka, ktoré vyplývajú zo zmluvy uzavretej medzi dvoma podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. Žalobca teda nemá voči žalovanému postavenie dodávateľa a ani ho nikdy v danom zmluvnom vzťahu nemal. Žalovanému nemožno teda poskytnúť spotrebiteľskú ochranu a právny vzťah medzi ním a žalobcom súd hodnotil ako vzťah obchodnoprávny. Z ust. § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že ručenie za záväzky založené podľa Obchodného zákonníka sa riadi vždy Obchodným zákonníkom, a to aj keď ručiteľ nie je podnikateľ a je fyzickou osobou. Z uvedených dôvodov súd vyhodnotil tvrdenia žalovaného o jeho spotrebiteľskom postavení za nesprávne a účelové, pretože žalovaný nie je spotrebiteľom. Z rovnakého dôvodu sú preto bezpredmetnými námietky žalovaného týkajúce sa niektorých ustanovení zmluvy o kontokorentnom úvere č. 4311266P za neprijateľné zmluvné podmienky, nakoľko neboli splnené podmienky, aby súd vyhlásil ktorékoľvek ustanovenie tejto zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže nejde o spotrebiteľskú zmluvu. Z uvedeného dôvodu súd aplikoval na záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným ustanovenia Obchodného zákonníka.

11. Zmluva o úvere upravená ustanoveniami § 497 až § 507 Obchodného zákonníka je tzv. absolútnym obchodom, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje

Obchodným zákonníkom. Z ustanovenia § 497 a ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. Záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere a je jeho podstatnou náležitosťou. Úroky zo zmluvy o úvere predstavujú odplatu za peňažné prostriedky, ktoré boli dlžníkovi na požiadanie poskytnuté podľa zmluvy o úvere. Tieto sú v zmysle ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky. Úroky sú splatné v dohodnutej dobe, inak spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. Dôvodom zosplatnenia úveru bolo porušovanie povinností dlžníkom, t. j. žalovaným v 1. rade, ktorý neplnil včas dohodnuté splátky úveru. Zosplatnenie úveru predstavuje svojím obsahom istý spôsob zániku zmluvy o úvere odstúpením od zmluvy o úvere. Rozhodujúcou nie je skutočnosť ako je právny úkon označený, prípadne na ktoré ustanovenia zákona sa odvoláva. Rozhodujúci je obsah daného právneho úkonu a s ním spojené práva a povinnosti plynúce pre účastníkov. Pre odstúpenie od úverovej zmluvy z dôvodu omeškania dlžníka s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu než tri mesiace, má Obchodný zákonník vlastný právny režim upravený vyššie citovaným ust. § 506 Obchodného zákonníka. Zmyslom tohto ustanovenia je poskytnúť veriteľovi právny prostriedok proti dlžníkovi, ktorý neplní záväzok vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky v dohodnutých splátkach a je v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu než tri mesiace. Veriteľ tak má oprávnenie spolu s odstúpením od zmluvy o úvere požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Toto ustanovenie upravuje účinky odstúpenia zmluvy o úvere odlišným spôsobom ako je to upravené v ust. § 351 Obchodného zákonníka. Ide o špeciálnu právnu úpravu. Povinnosť vrátiť veriteľovi dlžnú čiastku s úrokmi predstavuje záväzok pôvodný, ktorý sa odstúpením od zmluvy „modifikoval“ vo svojej splatnosti.

12. V zmysle § 261 ods. 4 Obchodného zákonníka sa akcesorické záväzky spravujú režimom Obchodného zákonníka, pokiaľ je tomuto režimu podriadený hlavný záväzok. Vzťahy, ktoré vznikajú pri zabezpečení záväzkov z úverovej zmluvy sa preto spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka (porovnaj rozsudok NS SR z 18. mája 2000 sp. zn. 4Obo 115/99). Žalovaný trval na tom, že pokiaľ ako fyzická osoba nepodnikateľ podpísala ručenie, ktoré je zabezpečovacím inštitútom úverovej zmluvy, má sa na ňu aplikovať spotrebiteľské právo a preto môže byť nárok premlčaný. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie NS SR z 27.3.2013 sp. zn. 6MCdo 4/2012, kde okrem iného je konštatované, že: „Jedným zo spôsobov zabezpečenia záväzku z obchodnoprávneho vzťahu je aj ručenie, ktorého komplexná, ucelená právna úprava sa nachádza v ustanoveniach § 303 až § 312 Obchodného zákonníka. Na záväzkové vzťahy vyplývajúce z ručenia v prípade zabezpečenia plnenia z úverovej zmluvy, včítane právneho vzťahu medzi ručiteľom a dlžníkom, sa preto použijú ustanovenia Obchodného zákonníka a nie Občianskeho zákonníka. V takomto prípade použitie ustanovení Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy ani pri posudzovaní otázok premlčania, keďže všeobecná právna úprava premlčania je obsiahnutá v obchodnom práve, konkrétne v ustanoveniach § 387 a nasl. Obchodného zákonníka“. V konkrétnom prípade bola pohľadávka zabezpečená ručením, vyššie uvedené závery citovaného rozhodnutia možno bez výhrad aplikovať. Súd sa teda nestotožnil s námietkou žalovaného. Súd tiež poukazuje aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zo dňa 17.3.1998, a to vo veci Dietzinger (C-45/96), podľa ktorého rozhodnutia: „Zábezpeka resp. ručiteľský záväzok, ktoré poskytla fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, nie je zahrnutá pod ochranu poskytovanú spotrebiteľom, pokiaľ ide o záruku za vrátenie úveru poskytnutého osobe, ktorá pri tomto úkone vystupovala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti“. Súdny dvor EÚ teda dlhodobo a celkom jednoznačne judikuje, že v prípadoch, akým je aj prejednávaná vec, sa na ručiteľa spotrebiteľská ochrana nevzťahuje, a to i napriek tomu, že v tomto vzťahu vystupuje ako fyzická osoba. V tomto kontexte bola teda vec posudzovaná.

13. Súd poukazuje na uznesenie NS SR z 9. novembra 2016 sp. zn. 5 Ndc 10/2016 kde v právnej vete sa uvádza: Fyzická osoba, ktorá ako konateľka a spoločníčka má úzke väzby k obchodnej spoločnosti, sa nepovažuje za spotrebiteľku v ručiteľskom vzťahu, v ktorom zabezpečuje záväzok tejto obchodnej spoločnosti zaplatiť kúpnu cenu z kúpnej zmluvy medzi podnikateľmi.

14. Súd nevyhovel námietke premlčania vznesenej žalovaným, nakoľko mal za to, že žalobný nárok žalobcu premlčaný nebol. Podľa ust. § 397 Obchodného zákonníka je premlčacia doba štyri roky, pričom žalobca dňa 02.05.2021 žalovaného vyzval na zaplatenie celého nesplateného úveru na základe jeho vyhlásenia o mimoriadnej splatnosti úveru, a dňa 05.08.2022 podal žalobu na súd, čo znamená, že od uvedeného dátumu neuplynula štvorročná premlčacia lehota.

15. Ručenie vzniká jednostranným právnym úkonom, písomným vyhlásením, ktoré je adresované ručiteľom veriteľovi. V zmysle ustanovenia § 303 ObZ, takéto písomné vyhlásenie musí byť učené v náležitej forme, s presným označením veriteľa, označením dlžníka, konkrétnym označením ručiteľa, s náležitou špecifikáciou záväzku, ktorým sa ručenie zabezpečuje, a prejav vôle ručiteľa, že uspokojí pohľadávku veriteľa pokiaľ tak neurobí sám dlžník. Ručiteľ ako tretia osoba nie je účastníkom právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom. Ručiteľ sa však písomne zaviazal, že uspokojí pohľadávku veriteľa (žalobcu) pre prípad pokiaľ ju neuspokojí sám dlžník, a to v rozsahu ako je to obsiahnuté v samotnom vyhlásení v ručiteľskej listine žalovaného. Samotné ručenie vzniká ako osobitný trojstranný právny vzťah medzi veriteľom, dlžníkom a ručiteľom, v zmysle ktorého je dlžník povinný uspokojiť pohľadávku veriteľa pre prípad, že ju neuspokojí sám dlžník. Ručiteľovi vzniká povinnosť plniť v prospech veriteľa a následne môže požadovať, od toho za koho plnil (dlžníka), to čo plnil na miesto neho. Akcesorický vzťah ručenia sa prejavuje v tom, že je existenčne závislý od hlavného záväzku a pokiaľ zanikne pohľadávka, ktorá je zabezpečovaná formou ručenia, zanikne tiež ručiteľský záväzok. Subsidiarita ručiteľského záväzku znamená, že ručiteľ nie je zaviazaný vedľa hlavného dlžníka ako spoludlžník, ale je povinný uspokojiť pohľadávku veriteľa až vtedy, pokiaľ ju neuspokojí dlžník.

16. Oboznámením sa s ručiteľským vyhlásením žalovaného súd konštatuje, že takéto vyhlásenie má všetky zákonné náležitosti, je učené v predpísanej forme, je dostatočným spôsobom špecifikovaný veriteľ, dlžník, ručiteľ ako i samotný záväzok, a právny úkon je určitý, jasný a zrozumiteľný. Vyhlásenie žalovaného ako ručiteľa spĺňa nároky platného právneho úkonu, a keďže žalobca preukázal, že dlžník neposkytol plnenie žalobcovi ako veriteľovi, napriek tomu, že ho veriteľ na splatenie záväzku vyzval, dôvodne uplatnil žalobou nárok žalobca voči ručiteľovi. Vzhľadom na vyššie uvedené a citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že žaloba je skutkovo a právne dôvodná, preto jej v celom rozsahu vyhovel a to aj v časti príslušenstva, ktoré tvorí kapitalizovaný zmluvný úrok vyčíslený k 1.5.2021, zmluvný úrok 8.6% p.a. až do zaplatenia ako aj poplatky.

Podľa § 365 prvá veta Obchodného zákonníka dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.

Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z. ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013 výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov občianskeho práva účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods. 1, 2 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení novely 586/2008 Z. z. výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom omeškanie trvá; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

17. Dňa 1.2.2013 nadobudli účinnosť dva právne predpisy upravujúce výšku úrokov z omeškania v obchodných vzťahoch, a to Zákon č. 9/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník a Nariadenie vlády č. 21/2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka (úplne nové vykonávacie nariadenie k Obchodnému zákonníku).

18. Záväzkový vzťah účastníkov konania vznikol pred 1.2.2013. Výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov občianskeho práva účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013. V danom prípade výška úroku z omeškania dohodnutá bola.

19. Súd žalobcovi priznal i nárok na zákonný úrok z omeškania vo výške 14 % ročne s poukazom na ustanovenie § 369 ods. 1 ObZ, pretože ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úrok z omeškania dohodnutý v zmluve nebol, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. V čl.III. bod 3 zmluvy o kontokorentnom úvere bol dohodnutý úrok z omeškania vo výške 20 % p.a. pričom žalobca si uplatňuje tento v zníženej sadzbe 14% p.a. čomu súd vyhovel.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V konaní bol žalobca úspešný v celom rozsahu resp. mal len nepatrný neúspech vo vzťahu k nesprávne žalovanému obdobiu omeškania, ktoré však na výšku priznanej istiny nemalo žiaden vplyv, preto mu súd priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % účelne vynaložených trov konania. O výške náhrady trov konania súd rozhodne v súlade s nižšie cit. zákonným ustanovením.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.